

Ərizə qəbulu

1. Ali təhsil müəssisələrinə qəbul olmaq hüququna tam orta, yüksək texniki peşə, orta ixtisas və ya ali təhsili başa vurmaq haqqında müvafiq dövlət nümunəli sənəd almış şəxslər malikdirlər.

Yüksək texniki peşə, orta ixtisas və ya ali təhsil müəssisələrinin tələbələri (buraxılış kurslarında təhsil alanlar istisna olmaqla) ali təhsil müəssisələrinə qəbul olmaq üçün müsabiqədə iştirak edə bilməzler.

Bakalavriat (əsas (baza ali) tibb təhsili) səviyyəsində təhsil dövlət sifarişi əsasında (dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına) və ya ödənişli əsaslarla həyata keçirilir. Dövlət ali təhsilin hər bir səviyyəsində təhsilalanların yalnız bir dəfə pulsuz təhsil almaq hüququnu təmin edir.

2. Ali təhsil müəssisələrinə tələbə qəbulu ilə bağlı ərizələrin qəbulu **iki mərhələdə** (yalnız V ixtisas qrupu üzrə müsabiqədə iştirak etmək istəyən abituriyentlər üçün bir mərhələdə) olmaqla internet vasitəsilə aparılır.

Ərizə qəbulunun 1-ci mərhələsi (bütün abituriyentlər üçün)

Ərizə qəbulunun birinci mərhələsi **2025-ci il fevralın 20-dən martın 5-dək** həyata keçirilir. Bu mərhələdə ali təhsil və tam orta (11 illik) təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinin müsabiqəsində iştirak etmək istəyən bütün abituriyentlər Dövlət İmtahan Mərkəzinin (bundan sonra - DİM) internet saytının ekabinet.dim.gov.az sehifəsində “Şəxsi kabinet” yaradıldıqdan sonra, şəxsi kabinetin istifadəçi adı və parolundan istifadə etməklə DİM-in müvafiq internet sehifəsinə (eservices.dim.gov.az/erizebak/erize) daxil olub, “Abituriyentin elektron ərizəsi” formasını doldurur və təsdiq edirlər (etdirirlər). Müsabiqədə iştirak ödənişlidir. Abituriyentlər ərizəni təsdiq etməkdən (etdirməkdən) ötrü qəbul imtahanının I mərhələsində iştirak üçün tələb olunan məbləği şəxsi kabinetlərindəki hesablarına əlavə edirlər və həmin məbləğ ərizə təsdiq olunduqda onların şəxsi kabinetlərindəki hesablarından çıxılır.

Qeyd: 2024-cü ildə qəbul imtahanının I mərhələsində (buraxılış imtahanında) iştirak etmiş abituriyent öz istəyindən asılı olaraq cari ildə keçirilən qəbul imtahanının I mərhələsində iştirak edə və ya etməyə bilər. İştirak etmədiyi halda abituriyentin qəbul imtahanının I mərhələsindəki nəticəsi kimi ötənilki imtahanın nəticəsi əsas götürülür və bu zaman həmin abituriyent üçün ərizənin təsdiqi ödənişsiz olur. Hər iki halda abituriyent müəyyən olunmuş vaxtda elektron ərizəsində müvafiq seçimi etməlidir.

Ali təhsil müəssisələrinə I-IV ixtisas qrupları üzrə qəbul imtahanı iki mərhələdə həyata keçirilir. Cari ildə (və ya 2024-cü ildə) qəbul imtahanının birinci mərhələsində (buraxılış imtahanında) iştirak etməyən abituriyent ikinci mərhələyə buraxılmır.

3. “Azərbaycan Respublikasında ali və orta ixtisas təhsili müəssisələrinə tələbə qəbulu imtahanlarının təşkilinin tənzimlənməsi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında” **Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2017-ci il 24 fevral tarixli 2694 nömrəli Sərəncamının 1.2-ci bəndinə əsasən ali təhsil müəssisələrinə tələbə qəbulu ilə bağlı imtahanda iştirak üçün ilk dəfə müraciət edən Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının** (yalnız ümumi təhsil müəssisələrini bitirənlərin) qəbul imtahanında (*imtahanın ikinci mərhələsinin yalnız bir cəhdində*) iştirakı dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına olur.

4. “Azərbaycan Respublikasında ali və orta ixtisas təhsili müəssisələrinə tələbə qəbulu imtahanlarının təşkilinin tənzimlənməsi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında” **Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2017-ci il 24 fevral tarixli 2694 nömrəli Sərəncamının 1.3-1.7-ci bəndlərinə əsasən aşağıdakı kateqoriyalardan olan Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının** (yalnız ümumi təhsil müəssisələrini bitirənlərin) qəbul imtahanında (*bütün mərhələ və cəhdlər üzrə*) iştirakı dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına həyata keçirilir:

- *Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyüünün, müstəqilliyinin və konstitusiya quruluşunun müdafiəsi ilə əlaqədar əlliliyi müəyyən edilmiş şəxslərin uşaqları;*
- *şəhid ailəsinin üzvləri;*
- *valideynlərini itirmiş və valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqlar;*
- *məcburi köçküñ statusu olan şəxslər;*
- *I və II dərəcə əlliliyi müəyyən edilmiş şəxslər,*
o cümlədən sağlamlıq imkanları məhdud
18 yaşındanək uşaqlar.

Yuxarıda qeyd olunan kateqoriyalardan olan abituriyentlər barədə məlumat DİM tərəfindən müvafiq icra orqanlarının informasiya sistemlərindən elektron üsullarla əldə olunur.

5. Abituriyentlər eyni zamanda ali təhsil müəssisələrinin həm I-IV ixtisas qruplarına (hər hansı biri və yaxud ikisi üzrə) daxil olan ixtisaslar, həm V ixtisas qrupuna daxil olan ixtisaslar, həm də tam orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinin ixtisasları üzrə müsabiqədə iştirak edə bilərlər. Bunun üçün onlar sənəd qəbulu zamanı elektron ərizələrində müvafiq seçimlərini etməlidirlər.

6. Ərizənin təsdiqi DİM-in informasiya sistemlərində abituriyent barədə olan məlumatların yetərli olub-olmamasından asılı olaraq iki üsulla (bax: 6.1 və 6.2-ci bəndlər) həyata keçirilir (ərizənin hansı üsulla təsdiq ediləcəyi barədə məlumat program tərəfindən “Abituriyentin elektron ərizəsi” forması təsdiq edilənədək ərizəyə hər dəfə daxil olarkən ekranда göstərilir):

6.1. Aşağıda göstərilən kateqoriyalardan olan abituriyentlər (*kişi cinsli abituriyentlər 7-ci bənddə göstərilən şərtləri ödədikləri halda*) elektron ərizələrini Sənəd Qəbulu Komissiyalarına (SQK) müraciət etmədən 2-ci bənddə göstərilən müddətdə özləri təsdiq edirlər:

- Azərbaycan Respublikasının ümumi təhsil müəssisələrini cari ildə bitirən abituriyentlər;
- Azərbaycan Respublikasının ümumi təhsil müəssisələrini 2012-ci və ondan sonrakı illərdə bitirən abituriyentlər;
- Azərbaycan Respublikasının ilk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrini 2013-cü və ondan sonrakı illərdə bitirən abituriyentlər;
- 2012-ci və ondan sonrakı illərdə Azərbaycan Respublikasının ali təhsil müəssisələrinin bakalavriat səviyyəsinə və tam orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbul olmaq üçün ərizə verib onu təsdiq etdirmiş abituriyentlər.

6.2. Digər abituriyentlər elektron ərizələrini doldurduqdan sonra tələb olunan sənədləri şəxsən təqdim etməklə elektron ərizələrini **müvafiq SQK-larda** təsdiq etdirirlər. SQK-lar hər gün (şənbə, bazar və bayram günləri istisna olmaqla) saat 10-dan 17-dək fəaliyyət göstərirlər:

Dövlət İmtahan Mərkəzinin Elektron İmtahanlar Korpusu

*(Bakı şəhəri, Binəqədi rayonu,
S.S.Axundov küç., 50);*

Memarlıq və İnşaat Universiteti

(Bakı şəhəri, Yasamal rayonu, A.Soltanova küç., 11)

Azərbaycan Universiteti

(Bakı şəhəri, Nəsimi rayonu, Ceyhun Hacıbəyli küç., 71.);

DİM-in Naxçıvan MR Regional Bölməsi

(Naxçıvan ş., Nizami küçəsi, 10);

DİM-in Gəncə Regional Bölməsi

(Gəncə ş., H.Əliyev meydani, İnzibati bina);

DİM-in Lənkəran Regional Bölməsi

(Lənkəran ş., H.Aslanov xiyabani, 52);

DİM-in Xaçmaz Regional Bölməsi

(Xaçmaz ş., M.Ə.Rəsulzadə küç., 7b);

DİM-in Şəki Regional Bölməsi

(Şəki ş., M.Rəsulzadə prospekti, 182);

DİM-in Şirvan Regional Bölməsi

(Şirvan ş., M.Rəsulzadə küçəsi, 19);

DİM-in Göyçay Regional Bölməsi

(Göyçay ş., Rauf İsayev küçəsi, 43);

DİM-in Bərdə Regional Bölməsi

(Bərdə ş., H.Əliyev prospekti, 88);

DİM-in Şəmkir Regional Bölməsi

*(Şəmkir ş., Bakı - Qazax şosesi,
İnzibati bina –“west gate”).*

6.3. Elektron ərizələrini SQK-larda təsdiq etdirməli olan abituriyentlər elektron ərizələrini doldurduqdan sonra (elektron ərizələrinin iş nömrələrini bildirməklə) SQK-ya aşağıdakı sənədləri təqdim edirlər:

- **şəxsiyyətlərini təsdiq edən sənədin əslini:**
 - Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları şəxsiyyət vəsiqələrini;
 - əcnəbilər icazə vəsiqələrini və (və ya) pasportlarını;
 - vətəndaşlığı olmayan şəxslər icazə vəsiqələrini və ya yaşadıqları ölkənin hüdudlarından kənarə getmək üçün onlara verilən sənədlərini;
 - Azərbaycan Respublikasında daimi yaşayın vətəndaşlığı olmayan şəxslər şəxsiyyət vəsiqələrini;
 - qacqın statusu almış şəxslər və onların ailə üzvləri qacqın vəsiqələrini, onlara verilmiş yol sənədini, beynəlxalq müqavilələrdə nəzərdə tutulmuş hallarda digər sənədləri və ya icazə vəsiqələrini;
- **tam orta, yüksək texniki peşə, orta ixtisas və ya ali təhsil haqqında sənədin əslini¹** (yüksək texniki peşə, orta ixtisas və ya ali təhsil haqqında sənədin əslini təqdim edən abituriyentlər, həmçinin məzunu olduqları ümumi təhsil müəssisəsi tərəfindən verilən, müəyyən olunmuş formada attestat qiymətləri göstərilən arayışı - "Azərbaycan Respublikasının ali təhsil müəssisələrinə tələbə qəbulu Qaydaları"na 2 nömrəli əlavə²);
- **Azərbaycan Respublikasında ali təhsil müəssisələrini ödənişli əsaslarla bitirən abituriyentlər** (2012-ci və ondan sonrakı illərdə ali təhsil müəssisələrini bitirənlər istisna olmaqla) dövlət hesablı yerlərin müsabiqəsində iştirak etmək üçün bitirdikləri təhsil müəssisələri tərəfindən verilən və ali təhsilinin ödənişli əsaslarla olmasını təsdiq edən arayışı ("Azərbaycan Respublikasının ali təhsil müəssisələrinə tələbə qəbulu Qaydaları"na 3 nömrəli əlavə³);
- **hərbi bilet və ya çağırışçı şəhadətnaməsini;**
- **əcnəbilər və xarici ölkələrdə təhsil almış şəxslər yuxarıda qeyd olunan sənədlərlə yanaşı, həmin sənədlərin notarial qaydada təsdiq edilmiş Azərbaycan dilinə tərcüməsini;**
- **SQK-ya təqdim olunan sənədlərdə ad, soyad və ya ata adı fərqlənərsə, abituriyent tələb olunan sənədlərlə birlikdə ad, soyad və ya ata adının dəyişdirilməsini təsdiq edən sənədi və ya sənədləri də təqdim edir.**

Qeyd 1: Abituriyentlər sənədlərin əslini ilə yanaşı onların surətlərini də SQK-ya təqdim edirlər.

Qeyd 2: Şəxsiyyət vəsiqələrinin etibarlılıq müddəti 01 yanvar 2025-ci il tarixinə qədər bitmiş olan abituriyentlər ərizə vermək üçün yeni şəxsiyyət vəsiqəsi almalıdır.

7. 1995-2007-ci il təvəllüdü (30.04.2007-ci il tarixinədək anadan olmuş) 30 yaşındanək olan kişi cinsli abituriyentlərin elektron ərizələrinin təsdiqi üçün onların ya müddətli həqiqi hərbi xidmət keçməsi, ya çağırışdan möhlət hüququnun olması (təhsilə görə verilmiş möhlət istisna olmaqla), ya çağırışdan azad edilməsi və ya müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırılmama və ya müvəqqəti çağırılmaması barədə məlumat Azərbaycan Respublikasının Səfərberlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin (SHXÇDX) vahid elektron informasiya sistemində əks olunmalıdır.

Azərbaycan Respublikasının ümumi təhsil müəssisələrini cari ildə bitirən abituriyentlərin, 30.04.2007-

¹ Aşağıda göstərilən kateqoriyalardan olan abituriyentlər tam orta təhsil haqqında sənədi və ya attestat qiymətləri göstərilən arayışı təqdim etmirlər:

- Azərbaycan Respublikasının ümumi təhsil müəssisələrini 2012-ci və ondan sonrakı illərdə bitirən abituriyentlər;
- Azərbaycan Respublikasının ilk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrini 2013-cü və ondan sonrakı illərdə bitirən abituriyentlər;
- 2012-ci və ondan sonrakı illərdə Azərbaycan Respublikasının ali təhsil müəssisələrinin bakalavriat səviyyəsinə və tam orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbul olmaq üçün ərizə verib, onu təsdiq etdirmiş abituriyentlər.

² "Azərbaycan Respublikasının ali təhsil müəssisələrinə tələbə qəbulu Qaydaları"na 2 nömrəli əlavəni eservices.dim.gov.az/erizebak/erize internet ünvanından əldə etmək olar.

³ "Azərbaycan Respublikasının ali təhsil müəssisələrinə tələbə qəbulu Qaydaları"na 3 nömrəli əlavəni eservices.dim.gov.az/erizebak/erize internet ünvanından əldə etmək olar.

ci il tarixindən sonra doğulmuş əvvəlki ilin məzunu olan abituriyentlərin, 30 yaşı tamam olmuş abituriyentlərin və əcnəbilər və vətəndaşlığı olmayan şəxslərin elektron ərizələri SHXÇDX-in vahid elektron informasiya sisteminə sorğu verilmədən təsdiq edilir.

Hərbi qeydiyyatın aparılması Azərbaycan Respublikasının SHXÇDX tərəfindən təsdiq edilən qaydalarla tənzimlənir.

Xüsusi təyinatlı ali təhsil müəssisələrində təhsil almaq istəyən abituriyentlər 2-ci bənddə göstərilən müddətdə və qaydada elektron ərizələrini təsdiq etməklə (etdirməklə) yanaşı, müvafiq ali təhsil müəssisələrinin müəyyən etdikləri xüsusi prosedurlardan keçməlidirlər.

İmtahanların keçirilməsi

1. Hər bir imtahanın yeri və vaxtı barədə məlumat “İmtahana buraxılış vərəqəsində” qeyd olunur və buraxılış vərəqələri imtahandan azı 5 gün əvvəl DİM-in internet saytında yerləşdirilir.

2. Qəbul imtahanının birinci mərhələsində (cari ilin məzunları üçün tam orta təhsil səviyyəsi üzrə **buraxılış imtahani**) abituriyentlər təhsil almaq istədikləri tədris dili uyğun olaraq, Azərbaycan dili və ya rus dili, xarici dil və riyaziyyat fənlərindən qəbul imtahani verirlər. Qəbul imtahanını Azərbaycan dilində verən abituriyentlər xarici dil kimi ingilis, alman, fransız, rus, ərəb və ya fars dilini, qəbul imtahanını rus dilində verən abituriyentlər isə ingilis, alman və ya fransız dilini seçə bilərlər.

İmtahanda abituriyentlərə Azərbaycan (rus) dili fənnindən 30, riyaziyyat fənnindən 25 və xarici dil fənnindən 30 olmaqla, ümumilikdə 85 tapşırıq təqdim olunur. İmtahan fənləri üzrə tapşırıqların strukturu aşağıdakı kimiidir:

Xarici dil

- Dinləyib-anlamaya dair mətn (publisistik və ya dialoq formalı) və mətnə aid 6 tapşırıq: qapalı tipli 3 və yazılı şəkildə cavablandırılması tələb olunan açıq tipli 3 tapşırıq;
- Qapalı tipli 16 tapşırıq;
- Oxuyub-anlamaya dair mətn və mətnə aid 8 tapşırıq: qapalı tipli 4 və yazılı şəkildə cavablandırılması tələb olunan açıq tipli 4 tapşırıq.

Azərbaycan (rus) dili

- Dil qaydalarına dair 10 qapalı tipli tapşırıq;
- Oxuyub-anlamaya dair 2 mətn (bədii, publisistik formalı) və hər mətnə aid 10 tapşırıq (cəmi 20 tapşırıq): qapalı tipli 5 və yazılı şəkildə cavablandırılması tələb olunan açıq tipli 5 tapşırıq.

Riyaziyyat

- Qapalı tipli 13 tapşırıq;
- Cavabların kodlaşdırılması tələb olunan açıq tipli 5 tapşırıq;
- Həllinin ətraflı şəkildə yazılıması tələb olunan açıq tipli 7 tapşırıq.

Qəbul imtahanının birinci mərhələsində abituriyentlərin toplaya biləcəyi maksimal bal hər fənn üzrə 100 bal olmaqla, cəmi 300 baldır. İmtahanın müddəti 3 saatdır.

Qəbul imtahanlarının birinci mərhələsinin (buraxılış imtahanlarının) nəticəsi 2 il qüvvədə olur. Abituriyent müvafiq illər üzrə müsabiqə şərtlərini ödədiyi halda həmin nəticə əsasında cari və növbəti tədris illərində ali təhsil müəssisələrinin V ixtisas qrupu üzrə keçirilən tələbə qəbulu müsabiqəsində iştirak edə bilər.

Beləliklə, 2024-cü ildə qəbul imtahanının I mərhələsində (buraxılış imtahanında) iştirak edən abituriyent öz istəyindən asılı olaraq cari ildə keçirilən qəbul imtahanının I mərhələsində iştirak edə və ya etməyə bilər. İştirak etmədiyi halda abituriyentin qəbul imtahanının I mərhələsindəki nəticəsi kimi ötənilki imtahanın nəticəsi əsas götürülür. İmtahanda iştirak etdiyi halda isə müsabiqəyə hansı imtahanın nəticəsi ilə qatılacağıni ixtisas seçimi zamanı özü müəyyən edir. 2024-cü ildəki qəbul imtahanının I mərhələsinin (buraxılış imtahanının) nəticəsinə əsasən cari ildə ali təhsil müəssisələrinə qəbul üçün müsabiqədə iştirak etmək istəyənlər elanın “Ərizə qəbulu” bölməsinin 2-ci bəndində göstərilən müddətdə və qaydada elektron ərizələrini təsdiq etməlidirlər (etdirməlidirlər).

Abituriyent imtahana gələrkən aşağıdakı sənədləri özü ilə mütləq gətirməlidir:

- **İmtahana buraxılış vərəqəsini;**
- **Şəxsiyyətini təsdiq edən sənədin əslini (şəxsi kabinetdə qeyd olunan sənəd olmalıdır),** (“Şəxsi kabinet” yaratıldıqdan sonra hər hansı bir səbəbdən şəxsiyyəti təsdiq edən sənədini dəyişən şəxs öz şəxsi kabinetinə daxil olub sənədini yeniləməlidir. Bu vaxta kimi buraxılış vərəqəsini çap edibsa, sənədi yenilədikdən sonra onu yenidən çap etməli və imtahana yeni buraxılış vərəqəsini aparmalıdır):
 - Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları şəxsiyyət vəsiqələrini;
 - əcnəbilər icazə vəsiqələrini və (və ya) pasportlarını;
 - vətəndaşlığı olmayan şəxslər icazə vəsiqələrini və ya yaşadıqları ölkənin hüdudlarından kənara getmək üçün onlara verilən sənədlərini;
 - Azərbaycan Respublikasında daimi yaşayan vətəndaşlığı olmayan şəxslər şəxsiyyət vəsiqələrini;
 - qacqın statusu almış şəxslər və onların ailə üzvləri qacqın vəsiqələrini, onlara verilmiş yol sənədini, beynəlxalq müqavilələrdə nəzərdə tutulmuş hallarda digər sənədləri və ya icazə vəsiqələrini.
- **Şəxsiyyəti təsdiq edən sənədində şəkli olmayan şəxslər digər sənədlərlə yanaşı, təhsil müəssisəsi tərəfindən verilmiş fotosəkilli (otosəkil son 3 ayda çəkilmiş olmalıdır, fotosəklin üzərinə təhsil müəssisəsinin möhürü vurulmalıdır) arayışı (Əlavə 1).**

4. Əlliliyi olan abituriyentlər üçün imtahan zamanı əlverişli şərait yaradılır. Bu abituriyentlər imtahana ən azı 14 gün qalmış əlliliyi təsdiq edən sənədlərin əslini DİM-ə və ya onun regional bölmələrinə təqdim etməli, və ya sənədlərin skan olunmuş surətini onlayn qaydada Mərkəzin elektron poçtuna göndərməlidirlər.

Qəbul kampaniyası dövründə abituriyentin aşağıdakı hərəkətlərə yol verməsi qadağandır:

- saxta və ya başqasına aid sənəd təqdim etmək, imtahana öz yerinə başqasını göndərmək və ya sərxoş vəziyyətdə gəlmək;
- imtahana mobil telefon və digər rabitə vasitələri, xarici yaddaş qurğusu, kalkulyator və digər elektron cihazlar, konspekt, lügət, cədvəl, məlumat kitabçası və digər yardımçı vasitələr gətirmək və onlardan istifadə etmək;
- yandırıcı, partlayıcı, kəsici, deşici, atıcı və digər bu kimi əşyalarla imtahan binasına girmək, özü ilə tütün məmələti gətirmək;
- səbəbindən asılı olmayıaraq, imtahan zalında yerini dəyişmək, gəzişmək, yerindən durmaq və digər hərəkətlərə imtahanın gedisi manə olmaq, “İmtahan başlandı!” elan olunan andan 2 saat müddət keçənədək və imtahanın son 15 dəqiqəsi ərzində zaldan çıxməq;
- başqasının nəticəsinə təsir göstərmək, o cümlədən başqasının cavab kartına (vərəqinə), sual kitabçasına baxmaq və ya öz cavab kartına (vərəqinə), sual kitabçasına başqasının baxmasına şərait yaratmaq, sualın cavabını soruşmaq və ya bildirmək;
- nəzarətçiye və ya digər şəxslərə tapşırıqların həllində kömək üçün müraciət etmək;
- cavab kartını (vərəqini) və sual kitabçasını zədələmək, nəzarətçiye təhvil vermədən imtahan zalından çıxməq.

Yuxarıda göstərilən hərəkətlərə yol verməsi halları DİM tərəfindən aşkar edildikdə, onun müsabiqə (imtahan) nəticələri ləğv edilir. Bu qərardan inzibati qaydada və ya məhkəməyə şikayət verilə bilər.

Azərbaycan dili (dövlət dili kimi) fənnindən imtahan

7. Qəbul imtahanını Azərbaycan dilindən fərqli dildə verən abituriyentlər “Azərbaycan Respublikasında dövlət dili haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanununa əsasən, Azərbaycan dili (dövlət dili

kimi) fənnindən imtahan verirlər. İmtahanın nəticəsi “məqbul” və ya “qeyri-məqbul”la qiymətləndirilir. Bu imtahanda abituriyentlərə fənn kurikulumu əsasında hazırlanmış 27-si qapalı tipli və 3-ü yazılı şəkildə cavablandırılması tələb olunan açıq tipli olmaqla, ümumilikdə 30 test tapşırığı təqdim edilir. Tapşırıqların yerinə yetirilməsinə 1 saat 30 dəqiqə vaxt ayrıılır. Qapalı tipli tapşırıqlar üzrə hər düzgün cavab 1 balla qiymətləndirilir. Yazılı şəkildə cavablandırılması tələb olunan açıq tipli tapşırıqlar isə markerlər tərəfindən meyarlar əsasında 0, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{2}{3}$ və ya 1 balla qiymətləndirilir. Səhv cavablar yekun bala təsir göstərmir.

Abituriyentin “məqbul” alması üçün onun topladığı bal 15-dən az olmamalıdır. İmtahan üzrə tapşırıqların strukturu aşağıdakı kimidir:

- Dirləyib-anlamaya dair mətn və mətnə aid 4 tapşırıq: qapalı tipli 3 və yazılı şəkildə cavablandırılması tələb olunan açıq tipli 1 tapşırıq;
- Dil qaydalarına dair 10 qapalı tipli tapşırıq;
- Oxuyub-anlamaya dair 2 mətn (bədii və publisistik üslubda) və hər mətnə aid 8 tapşırıq (cəmi 16 tapşırıq): qapalı tipli 7 və yazılı şəkildə cavablandırılması tələb olunan açıq tipli 1 tapşırıq.

İmtahanda iştirak ödənişlidir. Elanın “Ərizə qəbulu” bölməsinin **3-cü bəndində** göstərilən kateqoriyadan olan abituriyentlərin **bir cəhd** üzrə, **4-cü bəndində** göstərilən kateqoriyalardan olan abituriyentlərin isə **bütün cəhdlər üzrə** (*birdən çox cəhd olduğu halda*) Azərbaycan dili (dövlət dili kimi) imtahanında iştirakı dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına həyata keçirilir.

Azərbaycan Respublikasının tədris Azərbaycan dilindən fərqli dillərdə aparılan tam orta təhsil müəssisələrini cari ildə bitirən abituriyentlərin buraxılış imtahani çərçivəsində verdikləri Azərbaycan dili (dövlət dili kimi) fənni imtahanı üzrə nisbi balı ən azı 50 olduqda, onların həmin nəticələri əsas götürülür və “məqbul” almış hesab olunurlar. Həmin imtahanda nisbi balı 50-dən az olan abituriyentlər isə “qeyri-məqbul” almış hesab olunurlar. Bu abituriyentlər “məqbul” almaq üçün **qəbul imtahani çərçivəsində** Azərbaycan dili (dövlət dili kimi) fənnindən yenidən imtahan verə bilərlər.

Azərbaycan dili (dövlət dili kimi) fənni imtahanından “məqbul” ala bilməyən abituriyentlər ali təhsil müəssisələrinə qəbul üçün keçirilən müsabiqəyə buraxılmırlar.

Azərbaycan dili (dövlət dili kimi) fənni üzrə imtahanın nəticələri iki il qüvvədə olduğundan, **2024-cü ildə bu imtahandan “məqbul” alan abituriyentlər** cari ildə bu imtahanda iştirak etmirlər.

Tədris dili və xarici dil imtahanları ilə bağlı xüsusi hallar

8. Azərbaycan Respublikasının tam orta təhsil müəssisələrini cari ildə bitirən və qəbul imtahanının I mərhələsinin nəticəsi kimi buraxılış imtahanının nəticəsi əsas götürülən abituriyentlər aşağıdakı hallarda **qəbul imtahanının I mərhələsi üzrə** 6 aprel 2025-ci il tarixində əlavə olaraq bəzi fənn və yaxud fənlərdən imtahan verirlər. Bu zaman onlar hər əlavə imtahan üçün ödəniş edirlər. Bunun üçün abituriyent tələb olunan məbləği şəxsi kabinetindəki hesabına əlavə etməlidir.

- **Tədris dili Azərbaycan və rus dillərindən fərqli olan ümumtəhsil müəssisələrinin məzunları** ali təhsil müəssisələrinə qəbul olmaq üçün ərizə təqdim etdikləri halda ərizədə qeyd etdikləri bölməyə uyğun olaraq Azərbaycan dili və ya rus dili fənnindən əlavə olaraq imtahan verirlər (riyaziyyat, xarici dil və Azərbaycan dili (dövlət dili kimi) fənlərindən əlavə Azərbaycan (rus) dili fənni).
- **Tədris Azərbaycan dilində aparılan ümumi təhsil müəssisələrində təhsil alan şagirdlər** ali təhsil müəssisələrinin tədris rus dilində aparılan ixtisasları üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün əlavə olaraq rus dili fənnindən imtahan verirlər (Azərbaycan dili, riyaziyyat və xarici dil fənlərindən əlavə rus dili fənni). **Tədris rus dilində aparılan ümumi təhsil müəssisələrində təhsil alan şagirdlər isə** ali təhsil müəssisələrinin tədris Azərbaycan dilində aparılan ixtisasları üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün əlavə olaraq Azərbaycan dili fənnindən imtahan verirlər (rus dili, riyaziyyat, xarici dil və Azərbaycan dili (dövlət dili kimi) fənlərindən əlavə Azərbaycan dili fənni). Bu halda abituriyentlər “Abituriyent elektron ərizəsi” formasını doldurarkən, müsabiqəsində iştirak etmək istədikləri ixtisasların tədris dilinə uyğun olaraq ərizənin “Test imtahani verəcəyi dil (bölmə)” bölməsində Azərbaycan və ya rus dilini seçirlər.
- **Qəbul imtahanında buraxılış imtahani çərçivəsində verdikləri xarici dil fənnindən fərqli xarici dil fənni üzrə imtahan vermək istəyən məzunlar** müsabiqədə iştirak etmək üçün həmin xarici dildən

imtahan verirlər. Bu halda abituriyentlər “Abituriyentin elektron ərizəsi” formasını doldurarkən “Xarici dil” bölməsində istədikləri xarici dili seçirlər.

Qəbul imtahanının birinci mərhələsi (cari ilin məzunları üçün tam (11-illik) orta təhsil səviyyəsi üzrə buraxılış imtahani) üzrə imtahan fənləri, tapşırıqların sayı və balların hesablanması qaydası

Qəbul imtahanının birinci mərhələsində şagird və abituriyentlərin bilik və bacarıqlarını yoxlamaq məqsədi ilə onlara ümumilikdə 85 tapşırıq təqdim edilir. İmtahanın müddəti 3 saatdır.

Fənnin adı	Tapşırıqların sayı	Nisbi balın hesablanması düsturu
Xarici dil (ingilis, alman, fransız, rus, ərəb və ya fars dili)	<ul style="list-style-type: none"> - Dinləyib-anlamaya dair mətn (publisistik və ya dialoq formalı) və mətnə aid 6 tapşırıq: qapalı tipli 3 və yazılı şəkildə cavablandırılması tələb olunan açıq tipli 3 tapşırıq; - Qapalı tipli 16 tapşırıq; - Oxuyub-anlamaya dair mətn və mətnə aid 8 tapşırıq: qapalı tipli 4 və yazılı şəkildə cavablandırılması tələb olunan açıq tipli 4 tapşırıq. <p>Cəmi: 30 tapşırıq</p>	$\frac{100}{37} \cdot (2n_{d(\text{açıq, yazılı})} + n_{d(\text{qapalı})})$ <p>Maksimal bal: 100</p>
Azərbaycan (rus) dili	<ul style="list-style-type: none"> - Dil qaydalarına dair 10 qapalı tipli tapşırıq; - Oxuyub-anlamaya dair 2 mətn (bədii, publisistik formalı) və hər mətnə aid 10 tapşırıq: qapalı tipli 5 və yazılı şəkildə cavablandırılması tələb olunan açıq tipli 5 tapşırıq (cəmi 20 tapşırıq); <p>Cəmi: 30 tapşırıq</p>	$\frac{5}{2} \cdot (2n_{d(\text{açıq, yazılı})} + n_{d(\text{qapalı})})$ <p>Maksimal bal: 100</p>
Riyaziyyat	<ul style="list-style-type: none"> - Qapalı tipli 13 tapşırıq; - Cavabların kodlaşdırılması tələb olunan açıq tipli 5 tapşırıq; - Həllinin ətraflı şəkildə yazılması tələb olunan açıq tipli 7 tapşırıq. <p>Cəmi: 25 tapşırıq</p>	$\frac{25}{8} \cdot (2n_{d(\text{açıq, yazılı})} + n_{d(\text{açıq, kod})} + n_{d(\text{qapalı})})$ <p>Maksimal bal: 100</p>

Birinci mərhələ üzrə toplanıla bilən maksimal ümumi bal: 300

- Qeyd 1.** $n_{d(\text{açıq, kod})}$ - cavabların kodlaşdırılması tələb olunan açıq tipli tapşırıqlar üzrə balların cəmi;
 $n_{d(\text{qapalı})}$ - qapalı tipli tapşırıqlar üzrə balların cəmi;
 $n_{d(\text{açıq, yazılı})}$ - yazılı şəkildə cavablandırılması tələb olunan açıq tipli tapşırıqlar üzrə balların cəmi.

Qeyd 2. Qapalı tipli və cavabların kodlaşdırılması tələb olunan açıq tipli tapşırıqların hər birinə verilən düzgün cavab 1 balla qiymətləndirilir.

Qeyd 3. Yazılı şəkildə cavablandırılması tələb olunan açıq tipli tapşırıqlar markerlər tərəfindən meyarlar

əsasında $0, \frac{1}{3}, \frac{1}{2}, \frac{2}{3}$ və ya 1 balla qiymətləndirilə bilərlər.

Abituriyentin **qəbul imtahanının birinci mərhələsi (cari ilin məzunları üçün tam (11-illik) orta təhsil səviyyəsi üzrə buraxılış imtahani) üzrə ümumi balı** hesablanarkən hər bir fənn üzrə topladığı nisbi ballar cəmlənir. Fənlər üzrə nisbi ballar yuxarıdakı cədvəldə göstərilən qaydada hesablanır və 0.1-ə qədər yuvarlaqlaşdırılır. Tapşırıqlar üzrə səhv cavablar düzgün cavabların nəticəsinə təsir göstərmir.

SUBBAKALAVRLARIN NƏZƏRİNƏ

Ərizə qəbulu

1. Orta ixtisas təhsili pilləsi və ya yüksək texniki peşə təhsili səviyyəsi üzrə “subbakalavr” peşə-ixtisas dərəcəsi almış şəxslər (bundan sonra - **subbakalavrlar**) qəbul imtahanlarında iştirak etmədən ali təhsil müəssisələrinə müsabiqə yolu ilə qəbul olmaq hüququna malikdirlər.

Ali, orta ixtisas və yüksək texniki peşə təhsili müəssisələrinin tələbələri (buraxılış kurslarında təhsil alanlar istisna olmaqla) ali təhsil müəssisələrinə qəbul olmaq üçün müsabiqədə iştirak edə bilməzlər.

Bakalavriat səviyyəsində təhsil dövlət sifarişi əsasında (dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına) və ödənişli əsaslarla həyata keçirilir. Dövlət ali təhsilin hər bir səviyyəsində təhsilalanların yalnız bir dəfə pulsuz təhsil almaq hüququnu təmin edir.

2. Ali təhsil müəssisələrinə tələbə qəbulu ilə bağlı subbakalavrların ərizələrinin qəbulu DİM tərəfindən elan olunacaq müddətdə internet vasitəsilə aparılır. Subbakalavrlar Dövlət İmtahan Mərkəzinin internet saytının ekabinet.dim.gov.az sahifəsində “Şəxsi kabinet” yaratdıqdan sonra şəxsi kabinetinin istifadəçi adı və parolundan istifadə etməklə DİM-in müvafiq internet sahifəsinə

(eservices.dim.gov.az/erizebak/subbak/subbak.aspx) daxil olub, “Subbakalavrin elektron ərizəsi” formasını təsdiq edirlər. Subbakalavra aid təhsil məlumatları “Tələbə-Məzun” dövlət elektron məlumat sistemindən avtomatik əldə olunur. Bu məlumatları tam olmayan subbakalavrlar ilk olaraq məzunu olduqları orta ixtisas təhsili müəssisələrinə müraciət etməli və məlumatlarının sistemə daxil olunmasını təmin etməlidirlər. DİM tərəfindən elan olunacaq müddətdə ərizəsini təsdiq etməyən subbakalavrlar müsabiqəyə buraxılmayacaqlar. Müsabiqədə iştirak ödənişsizdir.

3. Bitirdikləri ixtisasa müvafiq **xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisaslar (XQTİ-lər)** üzrə ali təhsil almaq istəyən subbakalavrlar yuxarıda qeyd olunanlarla yanaşı, təhsil almaq istədikləri ixtisasın aid olduğu komissiya üzrə qeydiyyatdan keçirlər. Qeydiyyat (ixtisas qrupları üzrə) DİM tərəfindən elan olunacaq müddətdə eservices.dim.gov.az/qabiliyyet internet sahifəsində aparılır. Qabiliyyət imtahanlarında iştirak ödənişlidir. Qeydiyyatdan keçmək üçün subbakalavr şəxsi kabinetinin istifadəçi adı və parolundan istifadə etməli və tələb olunan məbləği (qeydiyyatdan keçmək istədiyi komissiyaların sayından asılı olaraq) şəxsi kabinetindəki hesabına əlavə etməlidir.

Qeydiyyatdan keçmiş subbakalavrlar müəyyən edilmiş cədvəl üzrə DİM tərəfindən elan olunacaq müddətdə qabiliyyət imtahanında iştirak edirlər. Qabiliyyət imtahanları DİM tərəfindən mərkəzləşdirilmiş qaydada keçirilir (*bax:* “Abituriyent” jurnalının qabiliyyət imtahanları üzrə xüsusi buraxılışları) və imtahanların nəticəsi balla və ya “məqbul/qeyri-məqbul”la qiymətləndirilir. **XQTİ-ləri** yalnız bu ixtisaslar üzrə qabiliyyət imtahanlarında iştirak edən və müsabiqə şərtlərini ödəyən subbakalavrlar seçə bilərlər.

4. 1995-2007-ci il təvəllüdü (30.04.2007-ci il tarixinədək anadan olmuş) 30 yaşmadək olan kişi cinsli **subbakalavrların** elektron ərizələrinin təsdiqi üçün onların ya müddətli həqiqi hərbi xidmət keçməsi, ya çağırışdan möhlət hüququnun olması, ya çağırışdan azad edilməsi və ya müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırılmama və ya müvəqqəti çağırılmaması barədə məlumat Azərbaycan Respublikasının Səfərberlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin (SHXÇDX) vahid elektron informasiya sistemində əks olunmalıdır.

30.04.2007-ci il tarixindən sonra doğulmuş və ya 30 yaşı tamam olmuş **subbakalavrların** elektron ərizələri SHXÇDX-in vahid elektron informasiya sisteminə sorğu verilmədən təsdiq edilir.

Hərbi qeydiyyatın aparılması Azərbaycan Respublikasının SHXÇDX tərəfindən təsdiq edilən qaydalarla tənzimlənir.

Ali təhsil müəssisələrinə tələbə qəbulu ilə bağlı Azərbaycan Respublikası Dövlət İmtahan Mərkəzinin göstərdiyi xidmətlərin haqqı barədə məlumat aşağıdakı kimi müəyyən edilmişdir:

Xidmətlərin adı	Ölçü vahidi	Tarif
Ali təhsil müəssisələrinin bakalavriat (tibb təhsili üzrə əsas təhsil) səviyyəsinə qəbul imtahanının I mərhələsi	1 iştirak üçün	45
Ali təhsil müəssisələrinin bakalavriat (tibb təhsili üzrə əsas təhsil) səviyyəsinə qəbul imtahanının II mərhələsi	1 iştirak üçün	50
Ali təhsil müəssisələrinin xüsusi qabiliyyət tələb edən (o cümlədən Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunun “İslamşünaslıq”) ixtisaslarına tələbə qəbulu ilə bağlı qabiliyyət imtahanı	1 iştirak üçün	40
Qəbul imtahanını Azərbaycan dilindən fərqli dildə verən abituriyentlər üçün Azərbaycan dili (dövlət dili kimi) fənni üzrə test imtahani	1 iştirak üçün	30
Ümumi təhsil müəssisələrinin cari il məzunlarının əlavə olaraq verdikləri Azərbaycan dili və ya rus dili fənnindən imtahan	1 iştirak üçün	30
Ümumi təhsil müəssisələrinin cari il məzunlarının qəbul imtahanında əlavə olaraq verdikləri xarici dil fənni imtahanı	1 iştirak üçün	30
Əlavə fənn üzrə imtahan	1 iştirak üçün	30

QEYD 1: Cari ildə I-IV ixtisas qrupları üzrə keçirilən qəbul imtahanının II mərhələsinin 1-ci cəhdində iştirak edən abituriyentlər üçün 2-ci cəhd imtahani həmin abituriyentlərin hesabına həyata keçirilir.

QEYD 2: “Şəxsi kabinet”inizin hesabına vəsait köçürərkən iştirak edəcəyiniz imtahanların və bu imtahanlar üçün müəyyən edilmiş qiymətləri nəzərə alın. “Şəxsi kabinet”inizin hesabına köçürdüyüüz istifadə edilməmiş vəsait qəbul kampaniyası bitdikdən sonra müraciətiniz əsasında təqdim etdiyiniz bank hesabınıza qaytarıla bilər, digər şəxsi kabinetlərə köçürürlə bilər və ya digər imtahanlara qeydiyyat zamanı istifadə edilə bilər.

QEYD 3: Ali təhsil və orta ixtisas təhsili müəssisələrini bitirən bütün abituriyentlər üçün ali təhsil müəssisələrinə qəbul imtahanları həmin abituriyentlərin hesabına həyata keçirilir.

QEYD 4: Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı olmayan abituriyentlər üçün qəbul imtahanının I və II mərhələsi (bütün cəndlər üzrə) onların öz hesabına həyata keçirilir (Azərbaycan Respublikasının ümumi təhsil müəssisələrini cari ildə bitirən abituriyentlərin buraxılış imtahanlarında iştiraki istisna olmaqla).